

Kedves Testvérek!

Lukács evangéliumának az első néhány sorát hallhattuk, ahogyan elkezdí a Jézusról szóló beszámolóját, ahogyan Teofílt megszólítja. Egészen személyesen akarja valakinek elmondani, összegyűjteni, és mindennek pontosan utánajárva megbízható tanításként átadni azt, amiről éppenséggel neki nagyon fontos beszélnie. Ki is Jézus Krisztus, hogy mit jelent Ő személye és küldetése. Olyan részletét szeretném kiemelni, amit általában nem szoktunk túlságosan középpontba helyezni. Lukács evangélista azt írta, hogy „Összeszedtem mindenkitől lépésről lépésre nagy figyelmességgel. Fontos célom volt, és meg akartam ezt tenni. Nem is akárkiért, hanem érted, meg sokakért, hogy azoktól összegyűjtöm, hogy mi is történt a körükben, akik szemtanúi voltak az isteni igének.”

Az első mondatot pontosan idéztem, de kihagytam belőle azt a szót, amiről beszélni szeretnék. Mert az evangéliumban nem ez hangzott el, hanem az, hogy „mind-azoktól, akik szemtanúi és szolgálói voltak Isten szavának”. Ők hagyták örököül számunkra azt, amit összegyűjtött, és azt akarta, hogy te is tudd. Miért lényeges ez, hogy nem csak a szemtanúkat kérdezi, hanem akik szemtanúi és szolgálói voltak Isten szavának? Mit jelent ez?

Hogyha én csak szemtanú vagyok, hát éppenséggel lehetek olyan valaki, aki ott lődörög, véletlenül ott vagyok, egyszerűen csak látom az eseményeket. Látom, aztán később megkérdezik, hogy „Ott voltál? Jó, hát igen! „Mit Láttál? Mit hallottál?” Egész más lesz a beszámoló, ha én csak egy szemtanú vagyok, és egész más, hogyha én Isten szavának a szolgálója vagyok. Mikor valaki szemtanú, más, ha nincs hozzá köze, más, ha érzelmileg is van köze. Megkérdezik tőled, hogy „Milyen a te édesanyád? Mondj róla valamit! Hát te látod, hallod, tapasztalod. Milyen?” S akkor te azt mondod „Ó, igen, hát én tényleg szemtanúja vagyok az édesanyámnak, akkor most én érzékletesen leírom, hogy 180 cm magas, és szőke haja van, és kék szeme van.” Minden esetre nagyon pontosan leírom, mint szemtanú, hogy közlelől, és picit távolabbról menve, hogy milyen. Akkor időben hogyan változik, hogy nő a haja, akkor levágatja, néha befesteti, néha kozmetikushoz megy, akkor picit barnább, utána megint sápadtabb. Kapunk egy ilyen leírást valakiről, nem nagyon értjük meg, hogy miért érdemes vele élni és szeretni. Ebből éppen semmit nem tudunk meg egy ilyen leírás alapján.

Lukács azt mondta, nem csak szemtanúkat keresett, hanem olyanokat, akik szemtanúi és szolgálói Jézusnak. Ez mit jelent? Hogy akkor tudjuk mi, magunk számára, megmondani, hogy ki is Isten, vagy ki Jézus, hogyha nem csak szemtanú vagyunk. Hátra lépünk egy-egy lépést, vagy még távolabbról, és nézzük, hogy akkor Isten, hogy működik a világban. Elégé gondviselő-e, vagy nem? Most beleszól, vagy nem, közbelép, vagy nem? Ha szeretném tudni, hogy ki Jézus, akkor éppen az első az, hogy ne csak megfigyelője legyek, és szemtanúja, távolságból néző valaki, hanem olyan személy, aki érzelmileg beleadom magamat a vele való kapcsolatba. Mert amikor érzelmileg odaadom magamat a kettőnk kapcsolatába, akkor kezdem el tudni megérezni, megsejteni, átélni, hogy ki is ő tulajdonképpen. Amíg ez az érzelmi távolság nem épül ki, addig nem lesz fontos számomra.

Tulajdonképpen itt van például Lukács evangélista. Hát azt mondja „Mindennek alaposan utánajártam, mert azt akartam, te tudod, Teofil, azt akartam, hogy te meggyőződél róla, hogy milyen megbízható ez a tanítás. Hát ebben benne van – így mondanánk: motiváció, de most hagyjuk is ezt – szenvedély.” Szennvedély. Istenről nem lehet úgy beszélni, hogy nincs bennünk szenvedély. Hogyan tudnánk a szeretetünket leírni azzal a személlyel, akivel szeretet kapcsolatban vagyok, az érzelmi világába benne vagyok, ha nincs bennünk vágy ő utána? Hanem csak úgy távolságtartással, érzelmileg úgy el-elmondogatjuk, hogy „Anyá szeretlek!”. Hogyha valamit szeretnénk Istenről mi magunk tudni, akkor ehhez

éppenséggel ezt az érzelmi távolságtartást érdemes megszüntetni. Teret engedni magunkban a vágynak és a szenvedélynek.

Hogyha megengedtem, hogy az Istennel való kapcsolatomban a vágy és a szenvedély megjelenjen, akkor ott van a tere annak, hogy kölcsönös kapcsolat alakuljon ki közöttünk. Olyan érdekes ez, azt mondják „Rendben van, én elhiszem, hogy Isten szeret. Szeretném, hogy ez tapasztalható legyen. Én itt vagyok, tessék, lehet engem szeretni. Én nyitott vagyok.” A szeretet nem tud kibontakozni, ha nincsen kölcsönösségbe ágyazva. Mikor az egyik fél szeret, és a másik csak annyit tesz, hogy eltűri, „Jó, hát felőlem megpuszilhatsz.” Hogyha Istenről szeretnénk valamit mondani, hogy miért jött, hogy mit akar, hogy mi a szép benne, akkor szükségünk van a kölcsönösségre. Hogy Isten szeretete az által válik élményszerűvé, hogy viszont szeretem. Az által sejtem meg azt, hogy mit jelent az, hogy ő szeret, hogy vállalom a vele való kölcsönösséget, annak mindenféle következményével együtt. Hogy Istenről valamit mondhassak, szükséges a kölcsönösség.

Olyanokat kérdezett meg Lukács evangélista, akik nem csak szemtanúi voltak a körökben lejátszódó eseményeknek, hanem szolgálai. Akik cselekedtek ezért a valakiért, akit Jézusnak hívnak. Azért a valakiért, akit így nevezünk meg, vagy így szólítunk meg, hogy Isten. Ha azt szeretném, hogy Isten fontos legyen számomra, akkor érdemes érte cselekednem.

Az egyik atya egy lelkigyakorlaton nagyon szerette volna nekünk elmondani, hogy hogyan érdemes papnak lenni. Akkor a következő történetet mondta. „Tudjátok, voltam egyszer egy helyen tíz évig plébános. Én úgy éreztem, nagyon szeretnek ott az emberek, és aztán elkerültem onnan. Mindig mondtam a vasárnapi szentbeszédek, meg hét közben is beszéltem, én mindig készültem, hoztam a verset meg a példákat. Egyszer csak visszahívtak oda, hogy tartsak egy ünnepi misét. Visszamentem, már az utcán találkoztam a sekrestyés nénivel. Megörültünk egymásnak, hát széttárta a karját a Margit néni, azt mondja <<Jaj atya, atya! Hát én azt sose felejttem el, maga engem egyszer elvitt a kórházba, mikor beteg voltam.>>” Azt mondja ez a pap „Tíz évig beszéltem, tíz évig. Hoztam a verset, a történetet, tíz év, és a Margit néni, aki sekrestyésnéként az összes beszédet végighallgatta. <<Az maradt meg, hogy amikor beteg voltam, elvitt a kórházba.>> A cselekvés fontossága.

Az hangzott el az evangélium elején, hogy „részletesen utánajártam, hogy mi minden történt a mi körünkben”, ez pedig az emlékezés. Akkor fogom tudni megmondani, hogy ki is Jézus, vagy ki Isten, hogyha tudatosan emlékszem arra, ami a mi kettőnk közös története. Amiben ott van a vágy és a szenvedély, ott van a kölcsönösség és a cselekvés, és erre azután tudatosan emlékezem. Mikor azt szoktuk mondani „Úgy eszembe jutott...” az nem emlékezés, hanem az emlékek keringése bennünk. A tudatos emlékezés egészen más műfaj. Akkor tanultam ezt meg, amikor részt vettem egy lelkigyakorlaton, egy jezsuita atya tartotta lelkigyakorlatot, és azt mondta „Most adok maguknak egy feladatot, menjenek el, dolgozzák ki. Szakaszolják az életüket, hány szakasza van az életüknek! Utána imádkozzák át, hogy az egyes szakaszokban Isten hogyan volt jelen!” S akkor mindannyian elmentünk, és emlékszem, ahogyan ott leültem, és eleve már az se volt könnyű, hogy milyen szakaszból áll az életem, de még ezt csak megcsináltam. Akkor még fiatalabb voltam. „Hogyan volt ebben a szakaszban jelen Isten?” Én ezt a kérdést addig sose tettem föl. Ahogyan elkezdtem ezzel dolgozni és foglalkozni, egyszer csak valami új tárult föl a tudatos emlékezésben, amire máig emlékszem.

Lukács azt mondja, alaposan utánajártunk, és olyanokat kérdeztünk, akik mikor elkezdtek emlékezni arról, hogy hogy is volt Jézussal, hogy nekik ez nem volt mindegy. Lehet, hogy az emlékezésben olyat is el tudtak mondani, amire felületesen nem is gondoltak,

hogy ez megtörtént. Akkor szembesülnek vele, hogy megtörtént, hogy ki is Jézus, vagy ki nekik Jézus, amikor visszaemlékeztek rá. Ki nekem Jézus? Hogyan van az életemben? Amen.